

Nr 300.

Godkänd av första kammaren den 30 maj 1930.
Godkänd av andra kammaren den 30 maj 1930.

Riksdagens skrivelse till Konungen i anledning av Kungl. Maj:ts i statsverkspropositionen under sjätte huvudtiteln gjorda framställningar angående anslag till hamnar och färleder jämte i ämnet väckta motioner.

(Statsutskottets utlåtande nr 167.)

Till Konungen.

1:o I den till riksdagen den 3 januari 1930 avlåtna propositionen (nr 1) angående statsverkets tillstånd och behov under budgetåret 1930/1931 har Eders Kungl. Maj:t under sjätte huvudtiteln, innefattande anslagen till kommunikationsdepartementet, föreslagit riksdagen (punkt 26 av det vid propositionen fogade statsrådsprotokollet över kommunikationsärenden för samma dag) att till statens fiskehamnar för budgetåret 1930/1931 anvisa ett extra reservationsanslag av 200,000 kronor.

Under nu förevarande punkt har riksdagen till behandling förehaft följande inom riksdagen väckta motioner, nämligen

I: 27, i vilken föreslagits, att riksdagen måtte besluta uppmuddring av Hanö hamn, att detta arbete hänföres till statens fiskehamnar, grupp I, samt att det begärda anslaget till statens fiskehamnar för budgetåret 1930/1931 måtte ökas med ett extra reservationsanslag av 37,000 kronor;

II: 59, däri hemställts, att riksdagen för fördjupning av fiskehamnen vid Hanö i Blekinge län ville för budgetåret 1930/1931 anvisa ett extra reservationsanslag av 43,200 kronor; samt

III: 62, i vilken hemställts, att riksdagen med bifall till Väg- och Vattenbyggnadsstyrelsens förslag, evad det rör Hanö hamn, måtte höja det i riksstatsens sjätte huvudtitel beräknade anslaget till statens fiskehamnar för budgetåret 1930/1931 med 37,000 kronor eller så mycket som beräknats för utförande av nämnda arbete vid Hanö.

Hamnen vid Torekov är enligt en år 1926 upprättad plan beräknad att kosta 336,000 kronor eller, med tillägg för en ny kajsträcka, 356,000 kronor. Detta förslag omfattar vågbrytare från land ut till s. k. Hamnaskär med en

höjd av 3 meter över medelvattenstånd, en förlängning av densamma i östlig riktning cirka 70 meter samt uppmuddring av inseglingsrännan och den av vågbrytaren omgivna bassängen till 3.6 meters djup. Någon förbättring av den redan nu befintliga inre hamnbassängen ingår ej i nämnda plan. Emellertid har inom väg- och vattenbyggnadsstyrelsen utarbetats ett mera begränsat förslag till ett första utbyggnadsstadium, dragande en beräknad kostnad av cirka 230,000 kronor. Nämnda förslag innefattar byggnad av en vågbrytare ut till Hamnaskär med en höjd av 3 meter närmast land men allenast en meter i sin yttre del; med anläggningen av tvärarmen i östlig riktning skulle däremot tillsvidare anstå. Därjämte förutsattes uppmuddring av den nuvarande inre hamnbassängen samt anläggning av en brygga i hamnens yttre del.

Med hänsyn till den ringa trafik, som torde vara att påräkna i den blivande hamnen, måste ett nedbringande av byggnadskostnaderna anses önskvärt. Riksdagen har därför ansett, att hamnen bör anläggas efter den av väg- och vattenbyggnadsstyrelsen nu senast framlagda mera begränsade planen, dock med iakttagande att vågbrytaren i dess yttre del utföres till en höjd av minst 2 meter över medelvattenstånd med därav följande utökad bredd och styrka. Kostnaden för denna förstärkning av vågbrytaren, som upplysts vara önskvärd för att den skall lämna tillräckligt skydd mot sjön, jämte andra möjligen erforderliga ytterligare arbeten, torde ej behöva belöpa sig till mer än cirka 30,000 kronor, vadan alltså sammanlagda byggnadskostnaden ej skulle behöva överstiga 260,000 kronor.

Den motionsvis begärda uppmuddringen av Hanö hamn, för vilken kostnaden beräknats till 43,200 kronor, varav å staten skulle falla 37,000 kronor, har riksdagen ansett böra redan under allra närmaste tiden komma till utförande. Riksdagen har ansett, att av det av Kungl. Maj:t begärda anslaget av 200,000 kronor ett belopp av 37,000 kronor bör avses för detta ändamål.

Under återopande av vad sålunda anförts, får riksdagen anmäla, att riksdagen, i anledning av Eders Kungl. Maj:ts förevarande förslag och de i ämnet väckta motionerna (I: 27 och II: 59 samt 62), till *statens fiskehamnar* för budgetåret 1930/1931 anvisat ett extra reservationsanslag av 200,000 kronor.

2:o) Eders Kungl. Maj:t har vidare (punkt 27) föreslagit riksdagen att till statsunderstödda fiskehamnar för budgetåret 1930/1931 anvisa ett extra reservationsanslag av 250,000 kronor.

I enlighet med Eders Kungl. Maj:ts förslag har riksdagen till *statsunderstödda fiskehamnar* för budgetåret 1930/1931 anvisat ett extra reservationsanslag av 250,000 kronor.

3:o) Eders Kungl. Maj:t har ytterligare (punkt 28) föreslagit riksdagen att till handelshamnar och farleder för budgetåret 1930/1931 anvisa ett extra reservationsanslag av 300,000 kronor.

Under nu förevarande punkt har riksdagen behandlat de av departementschefen (sid. 136 av statsrådsprotokollet) anmälda förslagen, som angå dels inomskärsfarleder Ramsvikskilen—Ålstenshamn samt vid Hus- och Grind-

holmarna i Göteborgs och Bohus län, dels ock farleden förbi Långören till Torhamnsfjärden i Blekinge län, rörande vilka förslag väckts:

dels två likalydande motioner, I: 46 och II: 97, i vilka hemställts, att riksdagen måtte till påbörjande av inomskärskarled mellan Ramvikskilen och Ålstenshamn för budgetåret 1930/1931 anvisa ett anslag av 500,000 kronor;

dels ock en motion, II: 63, vari hemställts, att riksdagen måtte besluta att för uppmuddring till ett djup av 3.6 meter och en bottenbredd av 20 meter av farleden förbi Långören till Torhamnsfjärden i Blekinge skärgård samt uppförande därstädes av nödiga fyrar anvisa ett extra reservationsanslag av 95,000 kronor.

Riksdagen har ansett sig böra bifalla Eders Kungl. Maj:ts förevarande förslag om anvisande av ett anslag av 300,000 kronor till hamnar och farleder.

I väckta motioner har framförts ett för bohuslänska kustfarten synnerligen betydelsefullt spörsmål, avseende framdragning av en 4.7 km. lång, till största delen sprängd eller grävd inomskärskarled Kungshamn—Ramvikskilen, varigenom fartygen skulle kunna undvika den i storm synnerligen riskfyllda Sotefjorden. Kostnaderna för de därmed sammanhängande arbetena kunna enligt ett kostnadsförslag, jämlikt Eders Kungl. Maj:ts bemyndigande upprättat under år 1929, uppskattas till cirka 1,600,000 kronor. Härvid har räknats med ett bottendjup av 3.6 meter i stället för det högre bottendjup av 4.8 meter, som legat till grund för ett tidigare år 1918 uppgjort förslag.

För egen del får riksdagen erinra, att förevarande förslag framkommit i anledning av en av 1913 års riksdag begärd allmän utredning av frågan om förbättring av inomskärskarlederna utmed bohuslänska kusten. Här avsedda farledssträcka Ramvikskilen—Ålstenshamn ingår som ett självständigt led i en större plan till farledsförbättringar i Bohuslän.

För bohuslänska fisket anses vara av största vikt att fångsterna kunna utan hinder av storm eller sjögång snabbt transporteras till avsättningsorterna i land. Även de ofta små och tungt lastade fartyg, som föra sten från granitbrotten till lämplig utskeppningshamn, äro i hög grad beroende av att i hårt väder kunna undvika gång utomskärs. Från dessa utgångspunkter har länsstyrelsen ansett sig kunna vitsorda det verkligt trängande behovet av ifrågavarande farled innanför Soten.

Riksdagen har dock ej ansett sig böra, på sätt motionärerna hemställt, nu fatta beslut om arbetenas igångsättande och anvisa anslag härtill. Tvekan måste sålunda alltjämt göra sig gällande, huruvida farleden bör utföras med det nu senast föreslagna begränsade vattendjupet av 3.6 meter eller till större djup. Från kustångbåtsfartens sida har för riksdagens vederbörande utskott framhållits, att på ifrågavarande del av kusten även pågår en jämförelsevis livlig reguljär ångbåtsfart, för vilken passagen över Soten bereder stora risker och olägenheter. Ovannämnda mindre djup av 3.6 meter vore emellertid otillräckligt för de ångbåtar, som gå i dylik reguljär fart. Det för deras del erforderliga större djupet av 4.5 meter medförde visserligen en

merkostnad av cirka 400,000—500,000 kronor. Endast om farleden anlades med detta större djup bleve den dock av verklig betydelse för sjöfarten. Enligt riksdagens mening tarvas ytterligare övervägande av detta spörsmål med hänsynstagande bland annat till de ökade farledsinkomster, som kunna vara att påräkna genom att farleden tilltages enligt detta större utbyggnadsalternativ. Utan att finna någon förnyad framställning i ämnet från riksdagen nu erforderlig vill riksdagen dock förutsätta, att de ytterligare utredningar, som i nu angivna avseende och möjligen i övrigt tarvas för ett slutligt ståndpunktstagande till frågan, skola utan dröjsmål låta sig verkställa, så att förslag om möjligt kan framläggas för nästkommande års riksdag.

Motionsvis har vidare framförts ett av väg- och vattenbyggnadsstyrelsen år 1929 framlagt förslag om uppmuddring av farleden förbi det vid Blekinges sydöstra udde belägna Långören till Torhamnsfjärden samt i samband därmed nämnda farleds förseende med fyrbelysning. Huvudsyftet härmed är att underlätta inseglingsmöjligheterna till Torhamnsfjärden, som erbjuder goda skyddsmöjligheter vid stormar. Inräknat kostnaderna för fyrbelysning, cirka 15,000 kronor, hava kostnaderna för en farled med ett djup av 3.6 meter och en bottenbredd av 20 meter av väg- och vattenbyggnadsstyrelsen uppskattats till 95,000 kronor. Lotsstyrelsen har ansett, att farledens breddning till 25 meter vore erforderlig.

För egen del vill riksdagen framhålla, att bristen på nödhamnsmöjligheter å denna av havsfiskare och andra sjöfarande livligt trafikerade del av svenska Östersjökusten för närvarande är synnerligen påtaglig. Såsom i motionerna närmare belyses, utsättas de mindre fartyg, varom här i stor utsträckning är fråga, ofta för synnerligen ödesdigra påfrestningar och risker, när de hava att under hårt väder antingen runda de yttre skären utanför Karlskrona eller ock söka skydd långt upp mot Kalmarsund. I jämförelse med den betydande ökning av skyddsmöjligheterna, som genom farledsförbättringen skulle vinnas, måste enligt riksdagens mening det härför erforderliga beloppet få anses jämförelsevis måttligt.

Företaget torde dock hava den omfattning, att förslag härom bör avvaktas från Eders Kungl. Maj:t. Med hänsyn härtill har riksdagen ej ansett, att anslag redan nu bör anvisas, detta dock under framhållande att de ytterligare utredningar, som kunna erfordras för frågans slutgiltiga bedömande, ej lära behöva bliva mera vidlyftiga än att slutgiltigt beslut i frågan kan fattas vid nästkommande års riksdag.

Under åberopande av vad riksdagen sålunda anført, får riksdagen anmäla, att riksdagen, med bifall till Eders Kungl. Maj:ts förevarande förslag, till *handelshamnar och farleder* för budgetåret 1930/1931 anvisat ett extra reservationsanslag av 300,000 kronor.

4:o Eders Kungl. Maj:t har (punkt 29) föreslagit riksdagen att till försöksarbeten för upprensning av norra inloppet till Fårösund för budgetåret 1930/1931 anvisa ett extra reservationsanslag av 65,000 kronor.

Genom utredningen i ärendet synes ådagalagt, att en upprensning av norra inloppet till Fårösund är önskvärd främst av hänsyn till sjöfartens in-

tressen. I likhet med departementschefen anser riksdagen dock försiktigheten bjuda, att försöksarbeten först företagas i erforderlig omfattning. Vad i avseende härå föreslagits, har ej givit riksdagen anledning till erinran.

Riksdagen får alltså anmäla, att riksdagen till *försöksarbeten för upprensning av norra inloppet till Färösund* för budgetåret 1930/1931 anvisat ett extra reservationsanslag av 65,000 kronor.

5:o) Eders Kungl. Maj:t har (punkt 30) föreslagit riksdagen att till underhåll av fiskehamnar för budgetåret 1930/1931 anvisa ett extra reservationsanslag av 35,000 kronor.

Med bifall till Eders Kungl. Maj:ts förevarande förslag har riksdagen till *underhåll av fiskehamnar* för budgetåret 1930/1931 anvisat ett extra reservationsanslag av 35,000 kronor.

Stockholm den 30 maj 1930.

Med undersåtlig vördnad
